

SJEKKLISTE KOMPETANSE VEILEDER I SPESIALISTHELSETJENESTEN

Sjekklisten for kompetanse hos veileder i spesialisthelsetjenesten inneholder et bredt spekter av både teoretisk kunnskap og klinisk ferdigheter som gir grunnlag for å kunne yte veiledning til opplæringssteamene.

Den er ment som et hjelpemiddel til både sikring og utvikling av kompetanse og kan benyttes av ledere for å dokumentere opplæringsbehov i eget foretak, men også med henblikk på felles kompetansehevingstiltak på regionalt nivå. I tillegg vil sjekklisten kunne benyttes for å dokumentere behov for kompetanseløft som bør gjøres på tvers av regioner.

Med utgangspunkt i sjekklisten vurderer hver enkelt veileder i spesialisthelsetjenesten den kompetansen de selv besitter, både teoretisk og klinisk. På hvert enkelt område er det tre påstander, og en velger den påstanden som best passer eget faglige nivå. Påstandene kan beskrives slik:

- Har god teoretisk kunnskap og erfaring med flere barn/familier: Kan gi en kort presentasjon av temaet, forklare temaet for aktuelle samarbeidspartnere og drøfte temaet med andre faggrupper. Har erfaring fra arbeid med minst tre forskjellige barn med ulik fungering (eller med minst tre ulike familier).
- Har god teoretisk kunnskap og erfaring med flere veiledere: Kan gi en kort presentasjon av temaet, forklare temaet for aktuelle samarbeidspartnere og drøfte temaet med andre faggrupper. Har evaluert opplæringsferdigheter på alle utviklingsområder og med henblikk på minst tre ulike opplæringssteam.
- Har god teoretisk kunnskap, men begrenset erfaring: Kan gi en kort presentasjon av temaet, forklare temaet for aktuelle samarbeidspartnere og drøfte temaet med andre faggrupper, men har erfaring med bare ett eller to barn (eller familier), eller barn på samme funksjonsnivå.
- God teoretisk kunnskap: Kan gi en kort presentasjon av temaet, forklare temaet for aktuelle samarbeidspartnere og drøfte temaet med andre faggrupper.
- Har litt teoretisk kunnskap: Kan finne fram til og vurdere aktuelt fagstoff på området.
- Trenger teoretisk kunnskap og erfaring: Har behov for både kursing og hospitering/veiledet praksis på området.
- Trenger teoretisk kunnskap: Har behov for kursing eller annen oppdatering på området.
- Kjenner godt til og kan anvende: Kjenner det aktuelle kartleggingsverktøyet så godt at en kan vurdere anvendelighet og forklare formål og bruk til andre. Har også anvendt kartleggingsverktøyet overfor minst tre ulike barn.
- Har kunnskap: Kan vurdere anvendelighet og forklare formål og bruk til andre, og kan vurdere resultatene.

- Kjenner til: Har hørt om kartleggingsverktøyet tidligere og kjenner til anvendelsesområdet for den aktuelle kartleggingen.
- Har hørt omtalt: Har hørt om kartlegging/test og anvendelsesområde tidligere, men kan ikke vurdere resultatene uten bistand.
- Kjenner ikke til: Trenger kursing og/eller veiledet praksis på området.

Med utgangspunkt i sjekklisten skal hver enkelt veileder i spesialisthelsetjenesten vurdere hvilken kompetanse de selv besitter, både teoretisk og klinisk. På hvert område er det tre påstander, velg den påstanden som best passer ditt faglige nivå.

Område	Kompetanse			
Autisme	Grunnvanskene innen autismspekteret	Har god teoretisk kunnskap og erfaring med flere barn	Har god teoretisk kunnskap, men begrenset erfaring	Trenger teoretisk kunnskap og erfaring
	Årsaksforhold og mulige årsaksforklaringer	Har god teoretisk kunnskap	Har litt teoretisk kunnskap	Trenger teoretisk kunnskap
	Tidlige tegn på autismspekterforstyrrelser	Har god teoretisk kunnskap og erfaring med flere barn	Har god teoretisk kunnskap, men begrenset erfaring	Trenger teoretisk kunnskap og erfaring
	Komorbiditet	Har god teoretisk kunnskap og erfaring med flere barn	Har god teoretisk kunnskap, men begrenset erfaring	Trenger teoretisk kunnskap og erfaring
	Flerspråklighet og autisme	Har god teoretisk kunnskap og erfaring med flere barn	Har god teoretisk kunnskap, men begrenset erfaring	Trenger teoretisk kunnskap og erfaring
	Mulige prognoser	Har god teoretisk kunnskap og erfaring med flere barn	Har god teoretisk kunnskap, men begrenset erfaring	Trenger teoretisk kunnskap og erfaring
	Utviklingspsykologi	Normalutvikling	Har god teoretisk kunnskap og erfaring med flere barn	Har god teoretisk kunnskap, men begrenset erfaring
Behandling og opplæring for barn med ASD	Vurdere forskningsgrunnlaget for ulike intervensjoner	Har god teoretisk kunnskap	Har litt teoretisk kunnskap	Trenger teoretisk kunnskap
	Kjenne til hyppige markedsførte intervensjoner og deres forskningsgrunnlag	Har god teoretisk kunnskap	Har litt teoretisk kunnskap	Trenger teoretisk kunnskap
Atferdsanalyse	Behaviorisme	Har god teoretisk kunnskap	Har litt teoretisk kunnskap	Trenger teoretisk kunnskap
	Grunnleggende prinsipper for analyse av atferd	Har god teoretisk kunnskap, og praktisk erfaring fra flere barn	Har teoretisk kunnskap, men begrenset erfaring	Trenger teoretisk kunnskap og erfaring
	Atferdsanalytisk forståelse av	Har god teoretisk kunnskap, og	Har teoretisk kunnskap, men	Trenger teoretisk

Område		Kompetanse		
	verbal atferd	praktisk erfaring fra flere barn	begrenset erfaring	kunnskap og erfaring
	Funksjonell analyse av atferd	Har god teoretisk kunnskap, og praktisk erfaring fra flere barn	Har teoretisk kunnskap, men begrenset erfaring	Trenger teoretisk kunnskap og erfaring
	Observasjon og registrering av atferd	Har god teoretisk kunnskap, og praktisk erfaring fra flere barn	Har teoretisk kunnskap, men begrenset erfaring	Trenger teoretisk kunnskap og erfaring
	Dataanalyse	Har god teoretisk kunnskap, og praktisk erfaring fra flere barn	Har teoretisk kunnskap, men begrenset erfaring	Trenger teoretisk kunnskap og erfaring
EIBI	Forskningsgrunnlaget	Har god teoretisk kunnskap	Har teoretisk kunnskap	Trenger teoretisk kunnskap
	Utvikling av opplæringsplan	Har god teoretisk kunnskap, og praktisk erfaring fra flere barn	Har teoretisk kunnskap, men begrenset erfaring	Trenger teoretisk kunnskap og erfaring
	Definere kortsiktige og langsiktige målsettinger	Har god teoretisk kunnskap, og praktisk erfaring fra flere barn	Har teoretisk kunnskap, men begrenset erfaring	Trenger teoretisk kunnskap og erfaring
	Skreddersy opplæringsprogram	Har god teoretisk kunnskap, og praktisk erfaring fra flere barn	Har teoretisk kunnskap, men begrenset erfaring	Trenger teoretisk kunnskap og erfaring
	Alternativ og supplerende kommunikasjon	Har god teoretisk kunnskap, og praktisk erfaring fra flere barn	Har teoretisk kunnskap, men begrenset erfaring	Trenger teoretisk kunnskap og erfaring
	Demonstrere og teoretisk redegjøre for opplæringsprosedyrer	Har god teoretisk kunnskap, og praktisk erfaring fra flere barn	Har teoretisk kunnskap, men begrenset erfaring	Trenger teoretisk kunnskap og erfaring
	Discrete trial teaching	Har god teoretisk kunnskap, og praktisk erfaring fra flere barn	Har teoretisk kunnskap, men begrenset erfaring	Trenger teoretisk kunnskap og erfaring
	Diskriminasjonsprosedyrer			
	<ul style="list-style-type: none"> • Topografibasert diskriminasjon 	Har god teoretisk kunnskap, og praktisk erfaring fra flere barn	Har teoretisk kunnskap, men begrenset erfaring	Trenger teoretisk kunnskap og erfaring
	<ul style="list-style-type: none"> • Lyddiskriminasjon 	Har god teoretisk kunnskap, og praktisk erfaring fra flere barn	Har teoretisk kunnskap, men begrenset erfaring	Trenger teoretisk kunnskap og erfaring

Område		Kompetanse		
	<ul style="list-style-type: none"> • Blokkrotasjon 	Har god teoretisk kunnskap, og praktisk erfaring fra flere barn	Har teoretisk kunnskap, men begrenset erfaring	Trenger teoretisk kunnskap og erfaring
	Trening av utledning av relasjoner	Har god teoretisk kunnskap, og praktisk erfaring fra flere barn	Har teoretisk kunnskap, men begrenset erfaring	Trenger teoretisk kunnskap og erfaring
	Pivotal Response Treatment	Har god teoretisk kunnskap, og praktisk erfaring fra flere barn	Har teoretisk kunnskap, men begrenset erfaring	Trenger teoretisk kunnskap og erfaring
	Incidental teaching	Har god teoretisk kunnskap, og praktisk erfaring fra flere barn	Har teoretisk kunnskap, men begrenset erfaring	Trenger teoretisk kunnskap og erfaring
	Fri-operant prosedyrer	Har god teoretisk kunnskap, og praktisk erfaring fra flere barn	Har teoretisk kunnskap, men begrenset erfaring	Trenger teoretisk kunnskap og erfaring
	Flyt-basert opplæring	Har god teoretisk kunnskap, og praktisk erfaring fra flere barn	Har teoretisk kunnskap, men begrenset erfaring	Trenger teoretisk kunnskap og erfaring
	Veiledning og rådgivning	Har god teoretisk kunnskap, og praktisk erfaring fra flere barn	Har teoretisk kunnskap, men begrenset erfaring	Trenger teoretisk kunnskap og erfaring
	Generalisering	Har god teoretisk kunnskap, og praktisk erfaring fra flere barn	Har teoretisk kunnskap, men begrenset erfaring	Trenger teoretisk kunnskap og erfaring
	Progresjon	Har god teoretisk kunnskap, og praktisk erfaring fra flere barn	Har teoretisk kunnskap, men begrenset erfaring	Trenger teoretisk kunnskap og erfaring
	Evaluering av opplæringsferdigheter i ulike opplæringsprosedyrer	Har god teoretisk kunnskap, og praktisk erfaring fra flere veilandere	Har teoretisk kunnskap, men begrenset erfaring	Trenger teoretisk kunnskap og erfaring
	Evaluering av læringshastighet og progresjon	Har god teoretisk kunnskap, og praktisk erfaring fra flere barn	Har teoretisk kunnskap, men begrenset erfaring	Trenger teoretisk kunnskap og erfaring
Familiesamarbeid	Familiesamarbeid	Har god teoretisk kunnskap, og praktisk erfaring fra flere familier	Har teoretisk kunnskap, men begrenset erfaring	Trenger teoretisk kunnskap og erfaring
	Involvering og ivaretagelse av søsken	Har god teoretisk kunnskap, og praktisk erfaring fra flere søsken	Har teoretisk kunnskap, men begrenset erfaring	Trenger teoretisk kunnskap og erfaring

Område	Kompetanse			
	Samarbeid med utvidet familie	Har god teoretisk kunnskap, og praktisk erfaring fra flere familier	Har teoretisk kunnskap, men begrenset erfaring	Trenger teoretisk kunnskap og erfaring
Anvende kartleggingsverktøy	Kunne anvende relevante kartleggingsverktøy			
	VB-MAPP	Kjenner godt og kan anvende	Kjenner til	Kjenner ikke til
	ABLLS-R	Kjenner godt og kan anvende	Kjenner til	Kjenner ikke til
	WiP	Kjenner godt og kan anvende	Kjenner til	Kjenner ikke til
	ESCS	Kjenner godt og kan anvende	Kjenner til	Kjenner ikke til
	ELM	Kjenner godt og kan anvende	Kjenner til	Kjenner ikke til
	Individuelt vurdere og anvende passende kartleggingsverktøy	Har god teoretisk kunnskap, og praktisk erfaring fra flere barn	Har teoretisk kunnskap, men begrenset erfaring	Trenger teoretisk kunnskap og erfaring
Normerte kartlegginger	Kunnskap om normerte kartlegginger/tester			
	Vineland (VABS)	Har kunnskap	Har hørt omtalt	Trenger kunnskap
	Bayley	Har kunnskap	Har hørt omtalt	Trenger kunnskap
	Standford-Binet	Har kunnskap	Har hørt omtalt	Trenger kunnskap
	Leiter	Har kunnskap	Har hørt omtalt	Trenger kunnskap
	Wechsler	Har kunnskap	Har hørt omtalt	Trenger kunnskap
	ADOS/BOSCC	Har kunnskap	Har hørt omtalt	Trenger kunnskap
	ADI-R	Har kunnskap	Har hørt omtalt	Trenger kunnskap
	SCQ	Har kunnskap	Har hørt omtalt	Trenger kunnskap
	PEP	Har kunnskap	Har hørt omtalt	Trenger kunnskap
Undervisning	Presentere/forelese for foreldre og fagpersoner	Har god teoretisk kunnskap, og praktisk erfaring fra flere ulike temaer	Har teoretisk kunnskap, men begrenset erfaring	Trenger teoretisk kunnskap og erfaring
Annet	Kunnskap om relevant lovverk	Har god teoretisk	Har litt teoretisk	Trenger teoretisk

Område		Kompetanse		
		kunnskap	kunnskap	kunnskap
	Lov om spesialisthelsetjenester	Har god teoretisk kunnskap	Har litt teoretisk kunnskap	Trenger teoretisk kunnskap
	Pasientrettighetsloven	Har god teoretisk kunnskap	Har litt teoretisk kunnskap	Trenger teoretisk kunnskap
	Kommunehelsetjenesteloven	Har god teoretisk kunnskap	Har litt teoretisk kunnskap	Trenger teoretisk kunnskap
	Barnehageloven	Har god teoretisk kunnskap	Har litt teoretisk kunnskap	Trenger teoretisk kunnskap
	Opplæringsloven	Har god teoretisk kunnskap	Har litt teoretisk kunnskap	Trenger teoretisk kunnskap
	Forvaltningsloven	Har god teoretisk kunnskap	Har litt teoretisk kunnskap	Trenger teoretisk kunnskap
	Sosialtjenesteloven	Har god teoretisk kunnskap	Har litt teoretisk kunnskap	Trenger teoretisk kunnskap
	Ferdigheter i å fremme samarbeid i tjenestetilbudet.	Har god teoretisk kunnskap og erfaring	Har litt teoretisk kunnskap	Trenger teoretisk kunnskap

Hyppig markedsførte intervensjoner;

- Early Intensive Behavior Intervention (EIBI)
- Pivotal Response Treatment (PRT)
- Early Social Denver Model (ESDM)
- Joint Attention, Symbolic Play, Engagement, and Regulation (JASPER)
- TEACCH/Strukturert pedagogikk
- Eklektisk opplæringsmodell
- Son-Rise
- Fasilitert kommunikasjon
- Sensorisk Integrasjonstrening
- Auditorisk integrasjonstrening
- Dietter/kosttilskudd
- Andre